ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժություն և հոգեբանություն
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ _Լ.Գ. Բաղդասարյան_ /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № _10_

«_27_» _նոյեմբեր_ 2023_ թ.

__ՄՀ/բ- 055 Ընտանիքի հոգեբանություն___ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ __011301.00.6 Ընդհանուր մանկավարժություն _
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ _011301.01.6 Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա______
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ **մանկավարժության բակալավր**
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ **_մանկավարժության և հոգեբանության _**
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ **__հեռակա_____**
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ չորրորդ_ _առաջին կիսամյակ____

Դասախոս(ներ) ՝ **____Նունե Կոստանդյան __**
/անուն, ազգանուն

Էլ. հասցե/ներ**__kostandyan.n55@_gmail.com**

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում ……………………………… 3
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները ………………………………………… 3
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները ………………………………………… 4
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները ……………………………… …
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների ……………………………………………… …
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը ……………………………………………… …
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները ………………………………… …
8. Դասավանդման մեթոդներ…………………………………………………… …
9. Ուսումնառության մեթոդները …………………………………………………… …
10 Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը ……………………………………………………………………… …
11 Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ…………………
12 Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ……………………………………… …
   12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ …
   12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ…………………………………………… …
   12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ…………………………………………………………………… …
   12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ ………… …
13 Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում………………… …
14 Գնահատում……………………………………………………………………… …
   14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում……………………………… …
   14.2. Հարցաշար………………………………………………………………… …
   14.3. Գնահատման չափանիշներ…………………………………………… …
15 Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ……………………………………………… …

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

Կարևոր է է « Ընտանիքի հոգեբանություն» առարկայի դերը ժամանակակից կյանքում , թե որպես ճանաչողական պրոցես , թե որպես մարդու կյանքում ընտանիք ձևավորելու գործում անհրաժեշտ գիտելիք և հմտություն ձևավորելու գործընթաց: Այս տեսանկյունից այն համարվում է հիմնարար գիտելիքներ հաղորդող և մասնագիտորեն պատրաստող և ուղղորդող կարևորագույն առարկա : Առարկան բաղկացած է 2 բաժնից, որը նախատեսված է բակալավրիատում դասավանդելու , որպես հիմնական առարկա : ՈՒսանողները ծանոթանում են առարկայի տեսական բովանդակությանը , փորձում են տիրապետել անձի ընտանիք կազմելու առանձնահատկություններին : «Ընտանիքի հոգեբանության հիմնահարցեր »առարկան ապահովում է անհրաժեշտ տեսական գիտելիքների ապահովումը ՝ հետագայում որպես հոգեբան աշխատելու համար : Դասընթացը ավարտվում է ստուգարքով :

« Ընտանիքի հոգեբանություն» դասընթացը ընդհանուր

մասնագիտական է: Դասընթացը հիմնվում է ուսանողների՝ հանրակրթությունից ստացած հոգեբանա

կան գիտելիքների վրա: Օգտագործվում են հընթացս ձեռք բերած հմտություններ

կարողությունների, գիտելիքի ձևավորման գործընթացում:

Դասընթացի ուսումնասիրությունը կարևոր բաղադրիչ է ընտանիքի հոգեբանության աշխատանքի

գործընթացը ճիշտ ընկալելու համար:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է

1. Ուսանողներին զինել ընտանիքի հոգեբանության առարկայի , նրա խնդիրների , յուրաքանչյուր տարիքային խմբի վերաբերյալ համապատասխան գիտելիքներով :

2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, կիրառական և մեթոդական գիտելիքները:

3. Ուսանողներին գաղափար տալ ժամանակակից ընտանիքի առանձնահատկությունների վերաբերյալ :

4. Ընտանիքի հոգեբանության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն և ունակությունները կիրառել պրակտիկայում: Նախապատրաստել հոգեբանական գիտությունների շարքի առարկաների (ընդհանուր հոգեբանություն, մանկավարժական հոգեբանություն, սոցիալական հոգեբանություն, սպորտի հոգեբանություն, և այլն) հետ կապին:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

1. տեսական գիտելիքներ հաղորդել դասավանդվող առարկայի վերաբերյալ,
2. բացատրել և բացահայտել առարկայի կարևորությունը ընդհանուր գիտական համակարգում ,
3. ուսանողին ներկայացնել ընտանիքի հոգեբանության վերաբերյալ ստացած տեսական գիտելիքների և առկա իրավիճակային խնդիրների կապը,
4. սւվորեցնել ուսանեղներին նախորդ կետի յուրացման արդյունքում կատարել նախասիրած թեմայով հետազոտական աշխատանք,ամփոփել իր կատարած աշխատանքը ,

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

4.2. Միջանձնային կոմպետենցիաներ (ՄՋԿ)

- քննադատական վերլուծություն և ինքնաքննադատման ունակություն (ՄՋԿ1)
- թիմային աշխատանք (ՄՋԿ 2)
- միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն (ՄՋԿ 4)
- բազմաձևության և բազմամշակութայնության ընդունում (ՄՋԿ 6)
- բարոյական արժեքներ (ՄՋԿ 8)

4.3. Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)

- գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն (ՀԳԿ 1)
- հետազոտություններ կատարելու ունակություններ (ՀԳԿ 2)
- սովորելու ունակություն (ՀԳԿ 3)
- առաջնորդի հատկություններ (ՀԳԿ 6)
- որակի կարևորության գիտակցում (ՀԳԿ 11)

4.4. Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

- հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները (ԱԿ 2)
- ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն (ԱԿ 4)
- հասկանալ և օգտագործել քննադատական վերլուծության տեսությունների զարգացման մեթոդները (ԱԿ 5)

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2]

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf
Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան։

5.Վերջնարդյունքներ.
- ԳԻՏԵՆԱ՝

« Ընտանիքի հոգեբանություն» ուսումնասիրման առարկան , տիրապետի առարկայի ներկայացրած խնդիրներին , պատկերացնի առարկայի տեղն ու դերը հոգեբանական գիտությունների համակարգում :

- ԿԱՐՈՂԱՆԱ՝

- ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կիրառել ընտանիքի հոգեբանության հետազոտության մեթոդները,
- որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

- ՏԻՐԱՊԵՏԻ՝

- Տիրապետում է ընտանիքի հոգեբանություն առարկային, մեթոդներին և խնդիրներին:
- Տիրապետում է առարկայի կառուցվածքի մասին գիտելիքներին:
- Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ իմացական գործընթացների վերաբերյալ:
- Ունի անրաժեշտ գիտելիքներ ընտանիքի հոգեբանության բնագավառում կիրառվող տեխնիկաների և հուզակամային գործընթացների վերաբերյալ:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].

Կարևոր է ճիշտ գնահատել դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների կարողությունների ,հմտությունների ձևավորման հարցում և այն համադել աշխատաշուկայի պահանջարկին:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարություն (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	4 կրեդիտ/120 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն		8
Գործնական աշխատանք		
Սեմինար պարապմունք		8
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք		104

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Ընդամենը		120
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	ստուգարք	

7. <u>Ուսումնական աշխատանքների տեսակները</u>[4] .

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:
  Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել նյութի բովանդակությանհարցադրումների և պատասխանների մասին:

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **<u>Լաբորատոր աշխատանքները</u>** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսություն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդոլոգիան:
  Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրակացություն
- **<u>Ինքնուրույն աշխատանքը</u>** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:
  Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝
  - <u>Ռեֆերատ</u> – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
  - <u>Գործարար խաղեր</u> – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
  - <u>Էսսե</u> – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
  - <u>Կլոր սեղան</u> – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
  - <u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u> – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
  - <u>Նախագծերի մեթոդ</u> – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
  - <u>Հարցի նախապատրաստման մոդել</u> –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
  - <u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u> – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
  - <u>Աշխատանքային տետր</u> – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:

- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- *Հարցազրույց* – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներններն են՝**[6] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր….

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[7]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում….

---

[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանք
1.	Ընռանիքի հոգեբ. առարկան , խնդիրները : Ընտանիքը որպես սոցիալական խումբ , ընտանիքի տեսակները	2	2			
2.	Ընտանիքի պատմական զարգացումը : Մայրիշխանություն և հայրիշխանություն: Արդի բջջային ընտանիքի զարգացման փուլերը	2	2			
3	Ընտանիք կազմելու մոտիվացիաները և ընտրության մեխանիզմները : Միջանձնային գրավչություն , հոգեբանական նմանություններ և տարբերությունները	2	2			
4.	Ընտանեկան կոնֆլիկտներ , հաղթահարման ձևերը , փակուղի: Ամուսնալուծություն ,վիճակագրությունը : Ամուսնալուծության հետևանքները :	2	2			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		8	8			3,2

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

12.

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Ս.Ա.Սեդրակյան ,Ընտանիքի հոգեբանություն ,Երևան, 2010 թ .,	2010 թ .,

[8] Նման է օրացուցային պլանին

2.	Աղոյան Ա., Սիրո և ընտանիքի էվոլյուցիան , 1- ին հ., Երևան ,1967, 2 – րդ հ., Երևան , 1972 թ. :	1972 թ.
3.	Ա.Նալչաջյան «Ընտանիքի հոգեբանություն », Երևան 1997	1997
4.	Արզումանյան Ա . , Անբարենպաստ ընտանիքի երեխայի ես – ի դրսևորումների հոգեբանական յուրատիպությունը սոցիալականացման վաղ շրջանում , « Հոգեբանությունը և կյանքը » , հանդես 2 ,« Զանգակ – 97 » , Երևան ,2002 թ . :	2002 թ .
5.	Ա.Ի.Կրավչենկո ,Սոցիոլոգիա , Երևան 2002 թ .	2002 թ .
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Ամիրյան Ս . Խոհեր ընտանիքի միջանձնային փոխհարաբերությունների մասին , 2002թ.	2002թ.
2.	Աղիբեկյան Ա. Հայ ընտանիքի բջջայնացման հեռանկարները , Հայ ընտանիքի ներկան և ապագան , Թեզիսներ գիտաժողովի զեկուցումների , Երևան ,1994 :	1994 :
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

13. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

13.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[9]
1.	Ընտանիքի հոգեբ. առարկան , խնդիրները		2	Ս.Ա.Սեդրակյան ,Ընտանիքի հոգեբանություն ,Երևան, 2010 թ .,
2.	Ընտանիքը որպես սոցիալական խումբ , ընտանիքի տեսակները; Մայրիշխանություն և հայրիշխանություն: Արդի բջջային ընտանիքի զարգացման փուլերը :		2	Ս.Ա.Սեդրակյան ,Ընտանիքի հոգեբանություն ,Երևան, 2010 թ .,
3	Ընտանեկան կոնֆլիկտներ , հաղթահարման ձևերը , փակուղի:		2	Ս.Ա.Սեդրակյան ,Ընտանիքի հոգեբանություն ,Երևան, 2010 թ ., 1. Ա.Ի.Կրավչենկո
4	Ամուսնալուծություն ,վիճակագրությունը ,հետևանքները:		2	1. ,Սոցիոլոգիա , Երևան 2004 թ .
5.			8	

Հիմնական գրականություն

14. Հիմնական գրականություն

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

14.1. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
1.	Ընտանիքը որպես սոցիալական խումբ , ընտանիքի տեսակները: Ընտանիքի պատմական զարգացումը : Մայրիշխանություն և հայրիշխանություն:		2		
2.	Արդի բջջային ընտանիքի զարգացման փուլերը: Ընտանիք կազմելու մոտիվացիաները և ընտրության մեխանիզմները		2		
3	Ընտանեկան կոնֆլիկտներ , հաղթահարման ձևերը , փակուղի:		2		
4	Ամուսնալուծություն ,վիճակագրությունը , հետևանքները:		2		

14.2. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[11]
1.					
2.					

14.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[12]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[13]
1.	Այլ ազգերի հարսանեկան ավանդույթներ					
2.	Ընտանեկան բռնություններ, ֆեմինիզմ , գեյշաներ					

15. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[14]

[11] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն
[12] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[13] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

[14] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

16. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[15]:

16.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

16.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է /ստուգարքով:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության

---

[15]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

16.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

- Ընդգրկված հարցեր.

1. Ընտանիքի հոգեբանության առարկան ,խնդիրները :
2. Ընտանիքը որպես սոցիալական խումբ :
3. Ընտանիքիք պատմական զարգացումը :
4. Մայրիշխանություն և հայրիշխանություն :
5. Արդի բջջային ընտանիքի զարգացման փուլերը:
6. Խանդ ; Խանդի բաղադրիչները:
7. Ընտանիք կազմելու մոտիվացիաները և ընտրության մեխանիզմները
8. Ամուսնական և ներընտանեկան հարմարման գործընթացները և պայմանները :
9. Ընտանեկան կոնֆլիկտներ , հաղթահարման ձևերը , փակուղի:
10. Ամուսնալուծություն :

Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

- Ընդգրկված թեմաները.
- Ընդգրկված հարցեր.

11. Ընտանիքի հոգեբանության առարկան ,խնդիրները :
12. Ընտանիքը որպես սոցիալական խումբ :
13. Ընտանիքիք պատմական զարգացումը :
14. Մայրիշխանություն և հայրիշխանություն :
15. Արդի բջջային ընտանիքի զարգացման փուլերը:

Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

- Ընդգրկվող թեմաները.
- Ընդգրկված հարցեր.

1. Խանդ ; Խանդի բաղադրիչները:
2. Ընտանիք կազմելու մոտիվացիաները և ընտրության մեխանիզմները
3. Ամուսնական և ներընտանեկան հարմարման գործընթացները և պայմանները :
4. Ընտանեկան կոնֆլիկտներ , հաղթահարման ձևերը , փակուղի:
5. Ամուսնալուծություն :

16.4. Գնահատման չափանիշները[16].

- Տեսական գիտելիքները………:
- Գործնական աշխատանքները……:
- Սեմինար պարապմունքները……:
- Լաբորատոր աշխատանքները….:
- Ինքնուրույն աշխատանքը….:

[16] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ __011301.00.6 **Ընդհանուր մանկավարժություն** _

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011301.01.6 **Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա**___

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ _____ մանկավարժության բակալավր

____

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Հեռակա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ՄՀ/բ- 055 Ընտանիքի հոգեբանություն</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">4 կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">4 - րդ տարի, 1-ին կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="4">Լսարանային</td><td rowspan="4">16</td><td>Դասախոսություն</td><td>8</td></tr>
<tr><td>Սեմինար</td><td>8</td></tr>
<tr><td>Լաբորատոր աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">104</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">120</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">ստուգարք</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">. Ուսանողներին զինել տարիքային հոգեբանության առարկայի , նրա խնդիրների , յուրաքանչյուր տարիքային խմբի վերաբերյալ համապատասխան գիտելիքներով :

2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, կիրառական և մեթոդական գիտելիքները:

3. Ուսանողներին գաղափար տալ ժամանակակից ընտանիքի առանձնահատկությունների վերաբերյալ :

4. Ընտանիքի հոգեբանության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն և ունակությունները կիրառել պրակտիկայում: Նախապատրաստել հոգեբանական գիտությունների շարքի առարկաների (ընդհանուր հոգեբանություն, մանկավարժական հոգեբանություն, սոցիալական հոգեբանություն, սպորտի հոգեբանություն, և այլն) հետ կապին:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4">Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Գիտելիք

« Ընտանիքի հոգեբանության հիմնահարցեր » ուսումնասիրման առարկան , տիրապետի առարկայի ներկայացրած խնդիրներին , պատկերացնի առարկայի տեղն ու դերը հոգեբանական գիտությունների</td></tr>
</table>

	ամակարգում : *Հմտություն* • Տիրապետում է ընտանիքի հոգեբանություն առարկային, մեթոդներին և խնդիրներին: • Տիրապետում է առարկայի կառուցվածքի մասին գիտելիքներին: • Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ իմացական գործընթացների վերաբերյալ: • Ունի անրաժեշտ գիտելիքներ ընտանիքի հոգեբանության ընագավառում կիրառվող տեխնիկաների և հուզակամային գործընթացների վերաբերյալ: • *Կարողունակություն* ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, • կիրառել ընտանիքի հոգեբանության հետազոտության մեթոդները, • որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 Ընռանիքի հոգեբ. առարկան , խնդիրները : Ընտանիքը որպես սոցիալական խումբ , ընտանիքի տեսակները: Թեմա 2 Ընտանիքի գործառույթները, ընտրության մեխանիզմները : Թեմա 3 Կոնֆլիկտներ, վերացման միջոցները: Ամուսնալուծություն,հետևանքները , վիճակագրությունը:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Ստուգարք : Հարցումը ըստ նախապես հանձնարարված հարցաշարի:
Գրականություն	Պարտադիր- Ս.Ա.Սեղրակյան ,Ընտանիքի հոգեբանություն ,Երևան, 2010 թ ., Ա.Նալչաջյան «Ընտանիքի հոգեբանություն », Երևան 1997 Ա.Ի.Կրավչենկո ,Սոցիոլոգիա , Երևան 2002 թ . Լրացուցիչ- Ամիրյան Ս . Խոհեր ընտանիքի միջանձնային փոխհարաբերությունների մասին , 2002թ. Աղիբեկյան Ա. Հայ ընտանիքի բջջայնացման հեռանկարները , Հայ ընտանիքի ներկան և ապագան , Թեզիսներ գիտաժողովի զեկուցումների , Երևան ,1994 :